

Report of the Committee on National Debt and Taxation, 448 S. London 1927.

Da det engelske Arbejderparti for godt fire Aar siden kom til Roret, var en af dets første Regeringshandlinger Nedsættelsen af en Skattekommission. Spørgsmaalet om Krigsgældsbyrdernes Fordeling var paa det Tidspunkt stærkt aktuelt, Diskussionen for og imod en Kapitalafgift var paa sit højeste, og til Udredning og Bedømmelse af de mange modstridende Argumenter frembød en Kommission sig som et naturligt Organ. Samtidig var det et nærliggende Ønske hos et reformivrigt Ministerium at lade en grundig Undersøgelse af det bestaaende Skattesystem gaa forud for en eventuel Omlægning. Kommissionen fik derfor overdraget den dobbelte Opgave dels at undersøge de eksisterende Skatters Indvirkning paa Erhvervslivet (Beskæftigelsens Omfang) og dels at overveje de Spørgsmaal, som den stærkt forøgede Statsgælds Forrentning og Afbetaling havde rejst. Til Formand for Kommissionen udnævntes Lord *Colwyn*, og de øvrige 12 Medlemmer repræsenterede forskellige erhvervsmæssige og politiske Interesser; som Repræsentanter for Erhvervslivet valgtes bl. a. den Storindustrielle Sir *Arthur Balfour* og det internationale Handelskammers tidligere Præsident Sir *Alan G. Anderson*.

Det varede tre Aar, inden Betænkningen kom, og Arbejdet kostede bortset fra Trykningsomkostningerne op imod 80.000 Kr. Ingen vil dog paastaa, at Tiden eller Pengene er spildt. Den omfangsrige Betænkning er nemlig blevet et interessant, finansvidenskabeligt Aktstykke, der ikke alene giver Læserne et godt Billede af det engelske Skattesystem, men tillige en indgaaende og kyndig Drøftelse af Skatternes Indflydelse paa Produktion og Omsætning. Efter engelsk Kommissionsskik er der „forhørt“ en Række Vidner, 62 i Tallet, som hver har meddelt deres Syn paa de rejste Spørgsmaal, og da der vel ikke er noget, Folk er mere uenige om end Skattepolitik, har der været Meninger nok at vælge imellem. Alligevel er Kommissionens 13 Medlemmer blevet nogenlunde enige, idet de — skønt delvis uenige i Argumentationen — i det væsentlige samstemmer i Konklusionerne.

I Betænkningens første Afsnit undersøges det sidste Tiaars Forandringer i de to økonomiske Funktioner, der har størst skattepolitisk Interesse: Standard of Living og Standard of Saving. Forskydningerne i Levestandarden paavises ved Hjælp af et omfattende statistisk Materiale. Trods omtrent uforandret real Timeløn, har Arbejdernes samlede Fortjeneste

Report of the Committee on National Debt and Taxation, 448 S. London 1927.

Da det engelske Arbejderparti for godt fire Aar siden kom til Roret, var en af dets første Regeringshandlinger Nedsættelsen af en Skattekommission. Spørgsmaalet om Krigsgældsbyrdernes Fordeling var paa det Tidspunkt stærkt aktuelt, Diskussionen for og imod en Kapitalafgift var paa sit højeste, og til Udredning og Bedømmelse af de mange modstridende Argumenter frembød en Kommission sig som et naturligt Organ. Samtidig var det et nærliggende Ønske hos et reformivrigt Ministerium at lade en grundig Undersøgelse af det bestaaende Skattesystem gaa forud for en eventuel Omlægning. Kommissionen fik derfor overdraget den dobbelte Opgave dels at undersøge de eksisterende Skatters Indvirkning paa Erhvervslivet (Beskæftigelsens Omfang) og dels at overveje de Spørgsmaal, som den stærkt forøgede Statsgælds Forrentning og Afbetaling havde rejst. Til Formand for Kommissionen udnævntes Lord *Colwyn*, og de øvrige 12 Medlemmer repræsenterede forskellige erhvervsmæssige og politiske Interesser; som Repræsentanter for Erhvervslivet valgtes bl. a. den Storindustrielle Sir *Arthur Balfour* og det internationale Handelskammers tidligere Præsident Sir *Alan G. Anderson*.

Det varede tre Aar, inden Betænkningen kom, og Arbejdet kostede bortset fra Trykningsomkostningerne op imod 80.000 Kr. Ingen vil dog paastaa, at Tiden eller Pengene er spildt. Den omfangsrige Betænkning er nemlig blevet et interessant, finansvidenskabeligt Aktstykke, der ikke alene giver Læserne et godt Billede af det engelske Skattesystem, men tillige en indgaaende og kyndig Drøftelse af Skatternes Indflydelse paa Produktion og Omsætning. Efter engelsk Kommissionsskik er der „forhørt“ en Række Vidner, 62 i Tallet, som hver har meddelt deres Syn paa de rejste Spørgsmaal, og da der vel ikke er noget, Folk er mere uenige om end Skattepolitik, har der været Meninger nok at vælge imellem. Alligevel er Kommissionens 13 Medlemmer blevet nogenlunde enige, idet de — skønt delvis uenige i Argumentationen — i det væsentlige samstemmer i Konklusionerne.

I Betænkningens første Afsnit undersøges det sidste Tiaars Forandringer i de to økonomiske Funktioner, der har størst skattepolitisk Interesse: Standard of Living og Standard of Saving. Forskydningerne i Levestandarden paavises ved Hjælp af et omfattende statistisk Materiale. Trods omtrent uforandret real Timeløn, har Arbejdernes samlede Fortjeneste

maaske været lidt større end før Krigen; men dette ophæves af den langt større Arbejdsløshed, saaledes at Arbejderklassen som Helhed har mindre Købekraft. Paa den anden Side er det Offentliges sociale Udgifter og Arbejdsgivernes Ydelser af tilsvarende Karakter steget saa stærkt, at det vanskeligt lader sig sige, om Arbejderklassen er lidt bedre eller lidt ringere stillet end før Krigen. Om nogen stor Forskydning er der under ingen Omstændigheder Tale. Derimod er der sket en Forskydning mellem Faglærte og Ufaglærte, der formentlig har virket hæmmende paa Opsparingen. Naar der nu synes at være bedre økonomiske Forhold for Arbejderne, søger Kommissionen Forklaringen i Familiernes ændrede Sammensætning (færre Børn) og et omlagt Forbrug.

Ved en Opgørelse af den nationale Opsparing kommer Kommissionen til det Resultat, at der trods nominel Stigning nu finder en mindre Realopsparing Sted end før Krigen. Ialt anslaaes Opsparingen til 450—500 Mill. £ aarlig, hvoraf ca. 200 Mill. £ antages at skyldes den Del af Erhvervslivets Overskud, der reinvesteres i Virksomhederne. Skønt dette Overskud som Helhed er mindre, er den opsparede Del deraf større, et Udtryk for Erhvervslivets stigende Tilbøjelighed til Selvfinansiering og vel et Eksempel paa den nødvendighedsskabte Dyd. Men selv om Opsparingen nu er 150—200 Mill. £ mindre end før en god halv Snes Aar siden, er der efter Kommissionens Opfattelse ingen Grund til Pessimisme. For Talen om en overhaandtagende Luksus finder Kommissionen ingen Bekræftelse. Er det mon ikke blot en Omlægning af Forbruget, der er foregaaet? Vel gives der nu flere Penge ud paa Restavranter og Danseetablissementer, men at Hjemmets Udgifter samtidig er blevet mindre, finder Kommissionen bekræftet i den Kendsgerning, at Antallet af Tjenere og Husassistenter er gaaet stærkt tilbage.

Det følgende Kapitel omhandler Statsgældens Afbetaling siden Kulminationen i 1919, hele Konverteringspolitikken og dennes ofte tvivlsomme Fordele. Kommissionen kritiserer de $3\frac{1}{2}$ pCt.s Konverteringslaan og Kreditorernes Skatteprivilegier; men de Spørgsmaal, der drøftes i dette Afsnit, er kun af mindre Interesse for en dansk Læser. Anderledes med Afsnittet om den direkte og indirekte Skattebyrde, der hviler paa Indkomster af forskellig Størrelse. Det fremgaar heraf, at Skatternes Udvikling i England i Hovedtrækkene har formet sig ligesom her i Landet. Baade den direkte og indirekte Beskatning er steget betydeligt; stærkest er den direkte Indkomstskat og

Supertax sprunget i Vejret, og den nye Excess Profits Duty blev under Krigen Skattesystemets nye Hjørnesteen. I 1917—19 var Merindtægterne den vigtigste Skattekilde, der gav op imod Halvdelen af det samlede Provenu. Kun een Skat svandt i Krigsaarene ind til intet: Inhabited House Duty!

For at komme til Klarhed over Skattetrykkets Fordeling paa de forskellige Indtægtsklasser, har Kommissionen søgt at gøre op, hvor meget en Familie bestaaende af to Voksne og tre Børn under 16 Aar maa betale i Skat af Indkomster af forskellig Størrelse. Naar Beregninger af denne Art er saare sjældne, skyldes det sikkert, at Opgaven er lige saa vanskelig, som den er interessant. Kommissionen har imidlertid ikke ladet sig afskrække, men er gaaet løs paa Opgaven med den fornødne Grundighed. Den kritiske Analyse i dette Afsnit er foretaget saa kyndigt og skarpsindigt, at man føler sig overbevist om, at Regneresultaterne er nogenlunde paalidelige. For de direkte Skatters Vedkommende kan Opgørelsen gennemføres forholdsvis let, dog volder Beregningen af Arveskatten mange Vanskeligheder. Da det engelske Systems Estate Duty betales af Arveladeren, tilregnes Arveskatten ham som Helhed, en Beregningsmaade, der har den afgørende Fordel, at den vel er den eneste mulige.

Hvorledes Forbrugsskatterne skal fordeles paa de forskellige Familier (Indtægtsklasser), afgøres med Holdepunkt i Husholdningsregnskaber. Den anvendte Forbrugsstatistik synes at have været ret spinkel, men maaske alligevel tilstrækkelig, hvor det som her ikke drejer sig om en nøjagtig Udregning af Skatteniveauet for forskellige Indkomster, men om at paavise Niveaubevægelsen. Kommissionen er da ogsaa selv ganske klar over, at de udregnede Tabeller blot giver et groft Billede af forskellige Indkomstgruppers Beskatning, og at Cifrene ikke har personlig Interesse for andre end dem, der i enhver Henseende er Gennemsnitsmennesker.

Opgørelsen, der er foretaget for fem Finansaar, 19^{03/04}, 19^{13/14}, 19^{18/19}, 19^{23/24} og 19^{25/26}, følger den klassiske Inddeling i direkte og indirekte Skatter. De direkte Skatter omfatter den almindelige Indkomstskat, Supertax, Arveafgifterne og Inhabited House Duty, der imidlertid ophævedes ved Finansloven af 1924. Indkomstskatten beregnes dels ud fra den Forudsætning, at hele Indtægten skyldes Arbejde, og dels under Forudsætning af, at Halvdelen af den er Formueindtægt. Den saakaldte indirekte Beskatning bestaar, foruden af en blan-

det Gruppe, af Skatten paa Te, Sukker, Tobak og alkoholiske Drikke samt Forlystelsesskatten. Medens de direkte Skatter virker stærkt progressivt, er dette ikke Tilfældet med den indirekte Beskatning. Det antages saaledes, at alle Indtægtsgrupper — ud over de laveste, hvor der er en svag Stigning — betaler lige meget i Te- og Sukkerskat. Tobaksskattens absolute Beløb stiger med Indkomstens Størrelse, og det samme gælder endnu stærkere Alkohol- og Forlystelsesskatten, men der er dog over hele Linien en stærk Degression i den indirekte Beskatning.

Før Krigen var den samlede Skat 8 pCt. af Indkomsten for baade de største og mindste Skatteydere, hvorimod Mellemindtægterne klarede sig med 4—5 pCt. Stammede Indtægtenes ene Halvdel fra Formuebesiddelse, udjævnedes dette Forhold noget, idet de største Indkomster i saa Fald beskattedes op til 13—14 pCt., og ligeledes steg Mellemlklassens Skat stærkt uden dog at naa helt op paa samme procentvise Beskatning som de mindste Indtægter.

Den engelske Beskatnings nuværende Højde fremgaar af følgende Tabel, der sammentrængt gengiver Kommissionens Opgørelse for 19²⁵/₂₆:

Samlet Beskatning i pCt. af Indkomst			
Indkomst i £	Direkte	Indirekte	Ialt
100.....	—	11,9	11,9
150.....	—	11,6	11,6
200.....	—	10,2	10,2
500.....	2,0	4,2	6,2
1.000.....	8,1	2,9	11,0
2.000.....	13,2	2,0	15,2
5.000.....	21,9	1,3	23,2
10.000.....	30,0	1,2	31,2
20.000.....	36,9	0,6	37,5
50.000.....	44,2	0,2	44,4

Denne Opgørelse regner med ren Arbejdsindtægt. Hvis Halvdelen af Indkomsten er Kapitalrente, bliver alle Procentsatserne højere, begyndende med 13 pCt. og sluttende med 57,7 pCt. for Indtægter paa 50.000 £. Ogsaa i dette Tilfælde slipper Indtægter paa omkring 500 £ billigst, nemlig med 8,4 pCt. Kommissionens Undersøgelsesresultat gør det saaledes ganske af med den Opfattelse, at Underklassen saa godt som ingenting betaler i Skat. Af Smaaindtægter paa 2—3000 Kr. maa engelske Familiefædre betale 12 pCt. i Skat, medens en Mellemindtægt paa 10.000 Kr. slipper med en Skat, der kun

er godt halv saa stor. Selv om man lader enhver grænsesværditeoretisk Betragtning ligge, er det aabenbart, at der er langt igen, inden Beskatningen er blevet ligelig.

For en finansvidenskabelig interesseret Læser er den Del af Betænkningen, hvori Skatternes Overvæltning drøftes, den vægtigste. Kommissionen viser her — i Modsætning til den ældre Litteratur — en Forstaaelse af, at de offentlige Udgifter danner en uudskeelig Del af Finansvidenskaben. Bortset fra enkelte, hurtigt talte Undtagelser lider finansvidenskabelige Værker jo fremdeles af den Grundfejl, at de gaar alt for let hen over Fagets vigtigste Del: Overvæltningens læren, og fortaber sig i en stærkt systematiseret Opremsning af de offentlige Indtægter, medens de indskrænker sig til nogle faa Bemærkninger om de ligesaa vigtige Udgifter.

Kommissionens Overvæltningsundersøgelse indledes med en Oversigt over Statsbudgettets forskellige Udgiftsposter. Det er karakteristisk for engelsk offentlig Økonomi i de senere Aar, at de første af disse er Afdrag og Forrentning af Statsgælden. Kommissionen drøfter her det stærkt omstridte Spørgsmaal om, hvorvidt Krigen burde været financieret gennem forøgede Skatter i Stedet for ved Laan, og kommer til det Resultat, at den umiddelbare Følge af en saadan Politik vilde have været en formindsket Ulighed i Formuefordelingen. Den anden vigtige Udgiftspost ved Siden af Statsgælden, de sociale Udgifter, gør Kommissionen til Genstand for en omfattende Undersøgelse, der dog mere gaar i Bredden end i Dybden. At Ønsket om en ligeligere Fordeling kan komme paa tværs af Productions-hensynet, er Kommissionen ganske klar over, men den mener ikke, at Modsætningsforholdet er saa stærkt som ofte fremhævet. Det understreges meget rigtigt, at det gælder om at afveje de to Hensyn rimeligt mod hinanden, fordi „social expenditure is not only highly necessary as a matter of humanity and social justice, but is also, up to a point, essential to the promotion of industrial efficiency“. At Kommissionen ikke har formaaet at foretage denne Afvejning paa en Maade, der helt kan tilfredsstille, vil ingen vist bebrejde den. Selv en saa habil Nationaløkonom som *Hugh Dalton*, der har bygget sin *Public Finance* op paa det samme welfare-Synspunkt, som Kommissionen anlægger, er ikke naaet ret langt uden for Almindelighedernes „Helle“.

Selve Overvæltningsundersøgelsen er i høj Grad baseret

paa *Seligmans Arbejder*¹⁾). Afsnittets Værdi skyldes derfor ikke de nye Synspunkter, det indeholder, men den Konsekvens, hvormed almindelige teoretiske Betragtninger er blevet anvendt paa et konkret Materiale. Kommissionen gaar i Undersøgelsen ad samme Veje som Seligman og kommer ogsaa til det samme, man tør vel sige klassiske Resultat, at Indkomstskatten praktisk talt aldrig kan overvælttes. Monopolisten, der har sat sin Pris, saa Udbyttet bliver maksimalt, kan ikke vælte Skatten fra sig ved en Prisforhøjelse, og i et frit Marked vil den prisbestemmende Grænseproducent ikke betale Skat. De øvrige Producenter, hvis Differentialrente beskæres af det Offentlige, maa finde sig heri, idet de ikke er i Stand til at gennemføre en Prisforhøjelse. Kommissionen bygger, som man ser, paa Læren om den prisbestemmende Grænseproducent. For paa Forhaand at gøre det af med den Indvending, at denne intettjenende Grænseproducent er en af Nationaløkonomiens Mystifikationer, gengives en Statistik, som Inland Revenue Department har udarbejdet angaaende Fortjenesteforholdene i syv Erhverv. Af den udledes, at der selv paa et Tidspunkt (Juni 1920), da Monopolismen var almindelig, fandtes talrige Grænsebedrifter. Kommissionen synes derimod ikke at regne med, at det fra anden Side vil blive hævdet, at det egentlig er the representative firm, der bestemmer Produktprisen.

Det er iøvrigt værd at bemærke, at en Kommission, hvori det praktiske Livs Mænd er saa stærkt repræsenteret som her, i Overvæltningsspørgsmaalet kommer til det samme Resultat som den gængse Teori, skønt det vel nok er den populære Opfattelse, at ogsaa direkte Skatter overvælttes, ud fra den Betragtning, at de er en Art Omkostninger, der indgaar i Produktpriserne. Kommissionen foretager ganske vist et Par Modifikationer, som ikke findes hos Seligman, men disse er — hvis de overhovedet er rigtige — kun lidet væsentlige. I de sidste Linier af det Kapitel, hvori Overvæltningsslæren behandles, dukker Kvantitetsteorien uventet op, idet det understreges, at ingen Prisforhøjelse (d. v. s. Overvæltning) kan ske uden en Forøgelse af Kreditmængden eller dens Omløbstid. Det er første Gang, jeg har set dette pengeteoretiske Argument anvendt i Overvæltningss Diskussionen.

Skatternes Virkninger deler Kommissionen i de fysiske

¹⁾ Det er saaledes ingen Tilfældighed, at det Foredrag om direkte Skatters Overvæltning, som Seligman holdt i New Yorks Academy of political Science i 1924 er genoptrykt i et Tillæg til Betænkningen.

og de psykologiske, som antages at paavirke den individuelle Købekraft og Foretagsomheden. Kommissionens Gennemgang af de enkelte Virkninger, een for een, giver Indtryk af, at man jævnlig paa dette Felt er ude for overdrevne Forestillinger. Skatteflugt til Udlandet foregaar saaledes efter Skattevæsenets Oplysninger næppe i større Omfang. Det slaas endvidere fast, at Skatterne ingen Indflydelse har paa Fastlønnedes Præstationer. Derimod har de nogen Indflydelse paa, maaske navnlig de større Indkomsters Standard of Living. Dog er der vel her normalt mere Tale om en Omflytning end en egentlig Formindskelse af welfare.

Om Skatternes Paavirkning af Opsparingen kan det siges, at de betalte Beløb maaske som Krigslaanrenter delvis overføres til mere sparedygtige Klasser; dog kan en Opsparing i de daarligst stillede Klasser socialt være særlig ønskelig. For de største Indtægtsklasser betyder en saa kraftig Beskatning som den nuværende, at en Svækkelse af Opsparingen er uundgaaelig. I 1919—20 havde Indtægtsgruppen over 10.000 £ en samlet Indkomst af 241,1 Mill. £ og heraf skattedes 120,7 Mill. £ (iberegnet Super-Tax). Dog er det sikkert en Overdrivelse, naar det paastaas, at den høje Skat medfører forøget Investering i ikke-indtægtsgivende Ting, f. Eks. Kunstværker eller Juveler, eller i ekstravagant Levevis. Den stadige Strøm af kostbare Malerier, der gaar til Amerika, tyder ikke paa nogen unaturlig stimuleret Konkurrence fra indenlandske Købere, siger Kommissionen.

Trods alt, trods kraftig direkte Beskatning og højere Levestandard, er Nedgangen i Opsparingen efter Kommissionens Opfattelse ikke foruroligende. Men da det er de mindste Sparere, der klarer sig bedst, betyder den stigende Beskatning en Omlægning af Investeringen, over mod mere sikre Anbringelser som f. Eks. Livsforsikringspolicer og guldrandede Obligationer. Paa den anden Side vil den store Opsparer, der kan sprede sin Risiko, af den stigende Skat paavirkes til at søge Investeringer, der giver større Udbytte. Han vil saa vidt muligt beholde Nettoudbyttet ubeskaaret; men dette Moment vil dog næppe opveje det andet.

I sine Betragtninger over Selskabsbeskatningen gør Kommissionen gældende, at i et velleddet Selskab vil selv en høj Skat ikke faa Ledelsen til at opgive en sund Reserve-Politik. Og den foreliggende Statistik tyder da ogsaa i al sin Mangelfuldhed paa, at Selskaberne, taget som Helhed, har opretholdt deres Reserver paa Dividendernes Bekostning.

I sine Indstillinger har Kommissionen delt sig i et Flertal paa 8 Medlemmer og et 4 Mands social-demokratisk orienteret Mindretal. Flertallet forkaster ganske Tanken om en Kapitaludskrivning og afviser ogsaa andre tilsvarende Forslag, der tilsigter en hurtigere Afbetaling af Statsgælden. Forslagene findes enten uigennemførlige eller „undesirable“ eller begge Dele. Fra Flertallets Side betones det gentagne Gange, at Kommissionen ikke har til Opgave at finde nye Skatteobjekter; derimod inddrager den Spørgsmaalet om Ændringer i det bestaaende System i sine Overvejelser. Man er saaledes inde paa Spørgsmaalet om at lade Forsørgerfradraget variere efter Familiens Størrelse og Sammensætning. Maaske vil de Klasser, der vil drage Fordel heraf, ræsonnerer Flertallet, arbejde mere for at udligne den for høje Skattebyrde. I saa Fald vil Skattelettelsen være samfundsøkonomisk ufordelagtig; men det er naturligvis et Spørgsmaal, i hvor stort Omfang Skattepolitikken skal tage Hensyn hertil. Iøvrigt synes hele denne Betragtning, at Skattens Højde øver Indflydelse paa Arbejdspræstationerne, ikke at være i den bedste Overensstemmelse med den Opfattelse, som Flertallet lagde for Dagen i Overvæltnings-Kapitlet. Videre fremhæves det, at en Forhøjelse af Skatten paa Formuebesiddelse vil betyde en stærk Svækkelse af Opsparingen, og Kommissionsflertallet anbefaler derfor i givet Fald en Forhøjelse af Indkomstskattens Standard-Sats fremfor en højere Skat kun af investment income.

Flertallet kommer ogsaa ind paa at drøfte, hvorvidt der bør givet Skattefrihed for den Del af Aktieselskabers Overskud, der afsættes som Reserver. Det understreger stærkt de overordentlige Vanskeligheder, en saadan Ordning vil medføre, og selv de varmeste Tilhængere af Fritagelse maa indrømme, at den er saare vanskelig at føre ud i Praksis. Desuden nærer Flertallet ogsaa Betænkeligheder af ideel Art, idet det finder, at en saadan Fritagelse betyder Ulighed i Beskatningen: Hvorfor skal Aktieselskabers Opsparing fritages for Skat, men ikke private Firmaers og Enkeltpersoners? Endelig vil Fritagelsen være til Fordel for de økonomisk stærke Selskaber, men betyde lidet for de haardere anspændte, et Moment, der i en Krisetid har særlig Vægt. Af disse Grunde sammenfatter Kommissionen sin Stilling til Fritagelsesforslaget i disse Ord: „radically unsound, despite its superficial attractiveness.“

Det er ikke lykkedes Kommissionen at finde Midler til at modvirke Arveskattens Omgaaelse ved Gaver inter vivos eller paa anden Maade. Flertallet gaar imod en Forenkling af

Arveskatten, idet det forsvarer Estate Duty, som stemmer overens med Evneprincippet og har den Fordel, at den er billig at opkræve. Derimod har Flertallet ikke meget til overs for Stempelskatterne og heller ikke for Toldskatterne. Det ønsker, at Sukkerskatten skal være den første Skat, der tages med i en kommende Nedsættelse. Flertalsindstillingen slutter, idet den skarpt vender sig mod et Forslag om Omsætningskat, med at fremhæve de direkte Skatter som „a much higher order of taxation“ end de indirekte.

Kommissionens Mindretal udtrykker den Opfattelse, at Underklassen er overbeskattet og gaar derfor skarpt imod den indirekte Beskatning. Den ønsker bl. a., at Skatten paa Fødevarer, Forlystelser og Kunstsilke nedsættes. Mindretallet finder det — trods mange Paastande derom — slet ikke godtgjort, at de direkte Skatter trykker Erhvervslivet, og det fremhæves, at der ikke viser sig at være den ringeste Korrelation mellem Skatternes Højde og Antallet af Arbejdsløse. Heller ikke mener Mindretallet, at de direkte Skatter væsentlig forringer Opsparingen. Viljen til Opsparing maa være uforandret, og selv om Spareevnen hos den enkelte Borger nedsættes, kan dette jo opvejes ved, at Staten opsparer, f. Eks. ved Tilbagebetaling af Gæld. Hvad Statsgældens Tilbagebetaling angaar, gør Mindretallet Fagforeningernes Forslag om en Kapitalafgift paa 3000 Mill. £ til sit. De anførte Argumenter for og imod dette Forslag er gamle Kendinge og savner nu baade Aktualitet og Tilknytning til danske Forhold. Alternativt ønsker Mindretallet en kraftigere Beskatning af Formueindtægter og en videre Udvikling af Arveskatten, og det fremhæver her som brugbart den italienske Professor *Rignanòs* velkendte Forslag om at graduere Arveskatten efter det Antal Gange, en Formue er blevet „skiftet“. For hver Gang en Formue falder i Arv, skal en ny og højere Skatteskala bringes i Anvendelse.

Som man ser, stiller Mindretallet Krav om en stærkere Formuebeskatning end den nugældende, medens Flertallet i alt væsentligt har holdt sig paa det bestaaende Skattesystems Grund.

Det var ikke *Colwyn*-Kommissionens Opgave at opstille et Reformprogram, og dens Arbejde har da heller ikke sat sig Spor i større praktisk-politiske Resultater. Kommissionen har gennemdrøftet og gjort Rede for den gældende engelske Skatteordning, dens Fortrin og Mangler, men den overlader til andre Faktorer at stille positive Forslag om Ændringer. For en Na-

tionaløkonom har Betænkningen den særlige Interesse, at den viser, at det praktiske Livs Mænd, der til daglig for let lader sig besnære af populærfilosofiske Skattebetragtninger, gerne opgiver Luftighederne og lader sig overbevise om en fornuftig Teoris Rigtighed.

Ernst Priemé.

WILLIAM SMITH CULBERTSON: *International Economic Policies. A Survey of the Economics of Diplomacy.* (D. Appleton and Company, New York — London 1925.) 575 S. Pris \$ 3,50.

Ovennævnte Værk af Dr. Culbertson, den nuværende amerikanske Minister i Rumænien og tidligere, fra 1917—1925 Medlem af den amerikanske „Tariff Commission“, er Resultatet af fleraarige Studier i Marken og af de Erfaringer, som Ministeren har indhøstet gennem sit Arbejde i Tariffkommissionen i Forbindelse med sine Forelæsninger ved „Georgetown University“, Washington og ved „The Institute of Politics“ i Williamstovn, Mass. — Allerede i sine tidligere Bøger: „Commercial Policy in Wartime and after“ (New York og London 1919) og „Raw Materials and Foodstuffs in the Commercial Politics of Nations“ (Philadelphia 1924) har Dr. Culbertson behandlet lignende Emner, men i denne Bog findes en langt mere indgaaende Behandling af de handelspolitiske Problemer, som Efterverdenskrigsperioden er stillet overfor, og til hvis Løsning Forf. fremsætter mange træffende Bemærkninger.

Man kan være enig med Forf. i, at det fremtidige diplomatiske Spil i højere og højere Grad vil foregaa paa det lidt under det „gamle“ Diplomatisk Værdighed staaende økonomiske og forretningsmæssige Felt, idet Politik i sin sande Mening favner Økonomi og atter Økonomi. Diplomatsk Held vil derfor mere og mere afhænge af Forstaaelse og Vurdering af de økonomiske Kendsgerninger og Tendenser. I den praktiske Verdenspolitik er der efter Forf.s Mening liden Forskel mellem det sydmanchuriske Jernbaneselskab og den japanske Regering, mellem det anglo-persiske Olie-selskab og den britiske Regering eller — før 1914 — mellem det tyske anatiske Jernbaneselskab og den tyske Regering.

Efter en Skildring af den politisk-økonomiske Baggrund for den moderne Verden saasom Kampen om Kolonier, Merkantilismen, den industrielle Revolution, den internationale Frihandelsbevægelse, Transportmidlerne Udvikling etc. giver Forf. en Oversigt over Principerne for de internationale Handelsfor-